

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0523U100110

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-06-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Малиновський Артур Тимофійович

2. Malinovsky Artur

Кваліфікація: к.філол.н., 10.01.01, 10.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 10.01.01

Назва наукової спеціальності: Українська література

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Шифр наукової спеціальності: 10.01.05

Назва наукової спеціальності: Порівняльне літературознавство

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-06-2023

Спеціальність за освітою: російська мова та література

Місце роботи здобувача: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, м. Одеса, Одеська обл., 65082, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.178.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417265

Місцезнаходження: вул. Михайла Грушевського, буд. 4, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Міжнародна школа україністики Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 16467349

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, к. 104, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 17.09.91

Тема дисертації:

1. Антропология української прози першої половини XIX століття. Культурні трансфери.
2. Anthropology of Ukrainian prose of the first half of the 19th century. Cultural transfers.

Реферат:

1. Монографію присвячено українській прозі першої половини XIX століття в антропологічному вимірі. Її осмислення з позиції культурного вибуху, мінливості канону, перехідності художньої системи спонукало автора до виходу за межі власне літературознавчої методології. Історико-міфологічні проєкції, міжнаціональні аналогії, мовно-етнічні екскурси потребують опертя на синергетичну концепцію культури. Застосування теорії культурного трансферу і тезаурусного підходу сприяє вивільненню української літератури зі завузьких меж етнографічного прочитання, з лабет старомодності, локальності, надмірної соціологізації, народницького пафосу. Сучасні підходи створили підґрунтя для нівеляції затертих уявлень про її відрубність, хуторянство, відсталість, як і, буцімто, властиву їй провінційність і маргіальність, які насправді були творчо продуктивними стратегіями модерного письма. Системно вивчено поступ новочасної літератури від її народження, досвітків до усталення канону, заґрунтованого на багатоманітному наповненні

слова, палімпсестності його історичних сенсів, відкритості до діалогу традицій з новаторством. Принципово новий погляд на першопочаток українського письменства в контексті культурної історії літератури проливає світло на його модерність, зв'язок із процесами націєтворення в умовах гібридизації, розколотої ідентичності і «заблокованої культури». Проаналізовано антропологічні коди національного простору як гетерогенної і надзвичайно рухливої категорії нової української прози. Простежено щільний зв'язок утілених у текстових структурах культурних універсалій з художніми просторовими моделями означеної доби. Співвіднесена з ними сферу емоцій висвітлено в контексті нового історизму, що уможливорює висновок про їх багатошаровий палімпсестний характер і роль у транс- і міжтекстовій взаємодії. Продемонстровано можливості крос-культурного аналізу української прози першої половини XIX століття, зокрема на рівні вивчення жанрів, мистецької урбаністики, мовних кодів тощо. Зроблено висновок про творчу здатність українського літературного канону до самооновлення в складних діалогічних взаєминах культурного трансферу.

2. The dissertation is devoted to Ukrainian prose of the first half of the 19th century in an anthropological dimension. Its interpretation from the point of view of the "cultural" explosion, the variability of the canon, the transience of the artistic system prompted the author to go beyond the literary methodology itself. Historical-mythological projections, international analogies, language-ethnic excursions need to be based on a synergistic concept of culture. The application of the theory of cultural transfer and the thesaurus approach contributes to the liberation of Ukrainian literature from the narrow framework of ethnographic reading, from the shackles of old-fashionedness, locality, excessive sociologization, and populist pathos. Modern approaches make it possible to avoid worn-out ideas about its remoteness, rurality, and backwardness, to remove from it the robes of provincialism and marginality and turn them into creatively productive properties of modern writing. The progress of modern literature from its birth, dawn to the establishment of a canon based on the multilevel of the word, the palimpsest of its historical meanings, openness to the dialogue of traditions is reproduced. A fundamentally new look at the origins of Ukrainian writing in the context of the cultural history of literature sheds light on its modernity, the connection with the processes of nation-building in the conditions of hybridization, split identity and "blocked culture". It is proven that the anthropological factors of the national space contribute to the understanding of the text as a kind of experiment, a dialogue with the world within the limits of the author's concepts of reality, a modern reinterpretation of the cultural archaic, the translation of the tradition in a new literary and artistic consciousness. The analysis of the works of Ukrainian novelists of the first half of the 19th century proves that most often the exchange of human experience and the meeting of worldviews takes place in a ritual, in the field of intersection, borderland, the embodiment of the "psychology of nations" and initiation, the birth of a new identity. The texts selected for analysis demonstrate this topic in a concentrated manner, at the level of story-creating, genre factors, the special substance of the word, the texture of artistic writing. These characteristics shed light on the inherent works of H. Kvitky-Osnovyanenko's encyclopedic lapidary and complete immersion in the element of custom and ethnography as indispensable components of the recreated ritual of Ukrainian hospitality. The text is included in the mechanism of coding by tradition, which is manifested in the relevant norms and rules, precedents and canons. They illustrate the clash of old-world and modern culture, Cossack autonomy and imperial assimilation, fusion, false Europeanization, etc. Comparing the distorted models of cultural behavior in H. Kvitka-Osnovyanenko and M. Gogol allows us to see in the ritual also an inversion, the destruction of the horizon of the reader's expectations with the help of the poetics of the absurd, the successive debunking and nullification of the previous events. From the point of view of transfer, the fair is indicative as the embodiment of the intersection of folk archaism and cultural innovations. The prospects of applying the methodology of cultural transfer are related to the development of an anthropological history of Ukrainian literature of the first half of the 19th century in the range of intercultural and interdisciplinary relations. The study of anthropology of space, literary urbanism will contribute to the creation of a complex history of ethological genres, their reading in a cultural and civilizational context. Meanwhile, the analysis of sensitivity in the future can become the basis for a complete psychohistory of Ukrainian classics, and the category of national narrative will allow deepening the mutual influences of language and nation in the study of the history of speech genres of a

specific literary period.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Радишевський Ростислав Петрович

2. Radyshevskiy Rostislav P.

Кваліфікація: д.філол.н., 10.01.03, 10.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Радишевський Ростислав Петрович

2. Radyshevskiy Rostyslav P.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.03, 10.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тетеріна Ольга Борисівна

2. Teterina Olha B

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чик Денис Чабович

2. Chyk Denys Chabovych

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бовсунівська Тетяна Володимирівна

2. Bovsynivska Tetjana Volodymyrivna

Кваліфікація: д.філол.н., 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Жулинський Микола Григорович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Жулинський Микола Григорович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.